

Ден за тревога за правосъдието – 23 май 2026 г.

Всяка година на 23 май MEDEL отбелязва Деня на бдителността за правосъдието, за да почете паметта на съдиите Джовани Фалконе, Франческа Морвилло и Паоло Борселино, убити заедно с охраната си при жестоки мафиотски атентати.

На този ден MEDEL почита всички онези, които се борят, дори с цената на живота или личната си свобода, за да защитят правосъдието. Един от най-ярките примери е този на Мурат Арслан, председател на Yarsav и лауреат на наградата „Вацлав Хавел“ на Съвета на Европа за 2017 г., несправедливо арестуван през 2016 г., осъден на 10 години затвор след фалшив процес и все още задържан заради непоколебимата си ангажираност към правата на човека и върховенството на закона.

Днес MEDEL бие тревога, тъй като тези ценности са все по-застрашени и цялата система за правата на човека, създадена вследствие на трагедиите от Втората световна война, рискува да бъде пометена.

Ние наблюдаваме политически лидери, които се стремят към господство чрез незаконно използване на сила, военни престъпления и насилие в мащабни размери; Международният наказателен съд се превръща в мишена на систематични атаки и се подкопава от неспазването на задълженията на държавите-членки; европейските правителства поставят под въпрос универсалността и неделимостта на правата на човека, заложили в Конвенцията, и правната и съдебната система, предназначена да ги защитава на най-високо ниво; политически и институционален натиск на национално равнище срещу съдии, прокурори и адвокати, както и заплахи за тяхната независимост. Всичко това е част от глобална атака срещу адвокатската професия и от авторитарен завой, който поставя под въпрос правата и свободите.

На този фон MEDEL призовава:

международната общност да предприеме всички необходими мерки за запазване на международния ред, основан на върховенството на закона, и на международната съдебна система, създадена за защита на основните права;

европейските държави да действат в съответствие с обявения си непоколебим ангажимент към системата на Конвенцията като механизъм за насърчаване на основните европейски ценности – правата на човека, демокрацията и върховенството на закона, и да отхвърлят атаките на високо политическо равнище

срещу правата, защитени от Конвенцията, и решенията на ЕСПЧ, предназначени да ги защитят (Декларация от Рейкявик, 2023 г.)¹;

националните власти да зачитат принципа на разделение на властите, независимостта на съдебната система и тази на отделните съдии, прокурори и адвокати.

MEDEL призовава европейските институции да предприемат всички необходими стъпки, за да може на Мурат Арслан и на всички несправедливо задържани в Турция най-накрая да бъде върната свободата, а върховенството на закона и независимостта на правосъдието да бъде възстановена.

МЕДЕЛ, 22 май 2026 г.

May 20, 2026

1

<https://rm.coe.int/4th-summit-of-heads-of-state-and-government-of-the-council-of-europe/1680ab40c1>